

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE—DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—ECONOMIE POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ SUB CONDUCEREA D-ler

C. G. DISSESCU

V ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. GERBAN, G. MEITANI,
N. POLIZU-MIȘUNEȘTI, O. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
SECRETAR DE REDACȚIE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Ionescu-Dolj.—Reglementarea portului și vânzării armelor
Jurisprudența Română.—Curtea de Apel din București,
Secția III.—Mandat.—Revocare.—Notificare.—Dotă.—Oferte
reale.—Plată. (N. Cuțarida și Zoe Cuțarida cu P. Pinoseanu).
Curtea de Apel Iași, Secția II.—Execuțiune silită.—Delegație dată
unui alt tribunal.—Expropriere pentru utilitate națională.
(Ch. M. Prilogeanu cu Max Fischer).

Comisia Silvică ocol 2 C.-Lung.—Drept de proprietate indi-
viză.—Terțil.—Comiste silvică.—Femeile sub codul Caragea.—
Dreptul de moștenire.—Acțiune în împărțală.—Fine de ne-
primire. (Moșnenii Rucăreni).

Neorolog.—Gr. Săvescu.

Reglementarea portului și vânzării armelor

Chestiunea portului și vânzării armelor fiind de actualitate și în strânsă legătură cu problema criminalității la noi, publicăm aci raportul din 11 Martie 1920 pe care d-l Ionescu-Dolj, în calitate de procuror general, l-a adresat Ministerului de justiție, și prin care cerea o urgentă legiferare a chestiunii.

Portul și vânzarea armelor de foc nu sunt încă reglementate în România prin vre-o lege.

Timpurile turbure prin care trecem, indemnul continuu în ascuns la înarmare ce apare ca un leit-motiv în toate manifestele clandestine ce s'au descoperit, răspândite de dușmanii actualei alcătuirii sociale, sunt împrejurări cari mă fac să cred că votarea unei astfel de legi, care să pună capăt comerțului liber și care să reglementeze portul armelor, punând și guvernul în măsură a ști numărul și felul armelor de care ar putea dispune locuitorii din anume regiuni ale țării, ar fi o măsură înțeleaptă pentru siguranța internă a statului.

În afară de aceste considerațiuni de oportunitate politică, votarea unei astfel de legi ar corespunde și altor nevoi deja de mult simțite și anume:

a) Ar avea o influență sigură asupra mersului criminalității fiind azi dovedit că în cele mai multe cazuri întrebuintarea armelor în crime se face grație împrejurării că cel ce a făcut uz de ea, o avea asupra

sa. Apoi crimele pasionale, sinuciderile sunt în bună parte datorite împrejurării că armele se procură cu atâta ușurință.

b) S'ar da mai multă siguranță, agenților noștri de poliție; ei nu'și pot face totdeauna datoria de teama revolverului din buzunarul celui urmărit. Apașii moderni fac atâta uz de arme și profuziune de proiectile că dau adevărate lupte când sunt urmăriți.

Această stare de lucruri trebuie remediată, căci a făcut destule victime în rândul agenților de poliție.

Dacă aruncăm o privire peste fruntariile noastre constatăm că mai toate Statele din lume au deja introdusă o astfel de lege.

Astfel: În Franța există art. 314 c. penal fr. care pedepsește pe acel care se va constata că poartă o armă prohibită de lege și regulamente și prescrie și confiscarea armei. Apoi legea din 29 Mai 1834 a adăugat și o pedeapsă pentru acest fapt de 6 zile până la 6 luni.

În Anglia, atât portul cât și vânzarea e reglementată. După „Pistol's act“ comercianții de arme sunt obligați să înscrie într'un registru special descrierea armei vândute, data vânzării, numele și adresa clientului precum și autoritatea care a acordat permisul și data permisului.

În Ungaria, armele de foc nu pot fi vândute de comercianți de cât purtătorului unei autorizațiuni obținute de la șeful poliției locale, autorizațiune care se reține de comerciant și se trimite poliției și în plus toate vânzările trebuiesc trecute într'un registru.

În Austria, în afară că e reglementat portul, dar e și o cestiune fiscală, căci permisul de a purta arme e supus unei taxe de 2 coroane.

În Prusia, există ordonanța din 24 Septembrie 1910, care interzice ori și cui de a purta arme, fără un permis al poliției pe care trebuie să-l prezinte la cerere. Permisul nu se poate libera de cât de comisarul respectiv și numai persoanelor de încredere.

În Belgia, art. 316, 317 și 318 c. penal belgian

zare rămân dotali, și se vor putea depune la Casa de Depuneri și Consemnațiuni și apoi și soțului D-nei Cuțarida, și el apelant azi, îi eră impusă această obligație, căci el a primit o parte din bani și în ori ce caz întrucât căsătoria azi nu este desfăcută între soții Cuțarida și nici nu există între soți separație de patrimoniu, ca atare nu se poate cere azi această anulare, soțul putând încă în tot acest timp, cât va dura căsătoria, să depună suma de 1000 lei și numai în momentul desfacerii căsătoriei, naște pentru soția dotală dreptul, fie de a cere soțului ei ca să depună banii, fie de a cere anularea vânzării făcute fără îndeplinirea acestei condițiuni de depunerea prețului la Casa de Depuneri.

Considerând că susținerea apelantei Zoe Cuțarida de a se anula vânzarea făcută intimatului de azi și pentru motivul că ambi soți urmau a-și da consimțământul la această vânzare, nu numai soțul, este fundată această susținere în drept și nu se poate contesta că, în cazurile când printr'un act dotal se admite a se înstrăina imobilul dotal trebuie să concure la vânzarea acestor imobile dotale, atât consimțământul soțului cât și al soției, însă în vânzarea de azi a existat și acest consimțământ al D-nei Cuțarida, căci după cum s'a arătat mai sus, D-na Cuțarida dăduse mandat soțului ei a vinde aceste parcele în numele ei și curtea a constat că revocarea acestui mandat nu a ajuns la cunoștința intimatului, ca atare a existat voința D-nei Cuțarida la această vânzare, căci era reprezentată prin soțul ei cu procură.

Considerând că Curtea caută a examina acum ultimul motiv de apel invocat de apelantă, anume că intimatul nu și-a executat obligația sa relativă la plata prețului locului vândut.

Considerând că din chitanța cu data de 8 Iunie 1913 se constată că de către D-lor N. Cuțarida, soțul și mandatarul D-nei Zoe Cuțarida, s'a primit în contul acestei vânzări 1000 lei, iar restul prețului pe care era obligat intimatul a-l depune în rate la Casa de Depuneri, până la cel mai târziu la 2 Sept. 1914, au și fost depuși după cum se constată din chitanța din 12 Decembrie 1913 dată de D-l N. Cuțarida și care declară că a primit cu o recepisă a Casei de Depuneri cu No. 11909 o sumă de 2000 lei, din recepisa No. 41148:914 a Casei de Depuneri de 3000 lei și din recepisa No. 41606 tot a Casei de Depuneri de lei 1680 deci până la 2 Septembrie intimatul depusese toți acești bani, și dar apelanta nu se mai poate plânge de nimic, și în tot cazul, chiar dacă ar fi fost un termen fix de primirea lor, cum a și fost, și intimatul nu i-ar fi depus de cât peste acest termen, încă, dat fiind că nu exista pact comisoriu expres în convenția părților de a se rezilia vânzarea în caz de nedepunerea prețului la termen, tot față de depunerea prețului chiar tardivă, eră în drept să ceară intimatului la 2 Septembrie 1921 să-i facă actul de vânzare întrucât nici o instanță judecătorească nu pronunțase rezilierea vânzării.

Că dar așa fiind faptele la data de 2 Septembrie 1921, fiind constatată în mod neîndoios că exact în conformitate cu convenția părților, intimatul își executase integral obligația sa, ca atare eră în drept a cere ca și vânzătorii să-i facă actul de vânzare.

Considerând că apelanta Zoe Cuțarida nu poate susține că depunerea prețului așa cum s'a făcut de

intimat, numai prin depunerea la Casa de Depuneri, nu ar fi operantă, de oarece intimatul urma a-i face oferta reală; căci ofertele reale sunt necesare numai în cazul când debitorii au interes a se libera de obligația lor și de a avea proba nediscutabilă a acestei liberări, nu sunt obligatorii însă pentru debitori, care au voit a face plata dar creditorul nu a primit-o, căci în asemenea împrejurări plata neputându-se face nu din culpa debitorului ci a creditorului, nefacerea ofertei nu ar putea întru nimic să atragă vre'o consecință contra unui asemenea debitor; ori, în speță, nu eră nevoie ca intimatul să facă ofertă reală, căci el a achitat prețul locului, așa cum convenise, prin depunerea prețului la Casa de Depuneri în timpul care se convenise și apelantul N. Cuțarida avea cunoștința de depunere, căci i se făcuse o parte din plată chiar lui personal, iar pentru rest i se comunicase de intimat prin notificarea No. 24210 din ziua de 2 Septembrie 1914 depunerea banilor la Casa de Depuneri, deci plata prețului eră bine făcută și numai eră nevoie de nici o ofertă reală.

Considerând că dat fiind toate acestea și întrucât în concluziunile orale ale părților nu s'a constatat că sumele depuse de intimat nu ar reprezenta exact prețul întregului teren vândut, apelul făcut de D-na Zoe Cuțarida este nefundat și cătă a fi respins ca atare.

Considerând că dacă apelanta Zoe Cuțarida pe baza motivelor mai sus arătate și examinate de Curte nu poate cere a i se admite apelul și a se respinge ca nefundată acțiunea intimatului, cu atât mai mult apelul făcut de N. Cuțarida cătă a fi respins și el ca nefundat, căci motivele invocate de D-na Zoe Cuțarida și care le ini vocase și N. Cuțarida nu au fost găsite fundate, în plus că în ceiace privește pe N. Cuțarida, consimțământul său la vânzare există, în afară de ori ce discuție, fiind dat de el personal, asemenea faptul nedepuneri întregii sumi de bani rezultată din această vânzare la Casa de Depuneri și Consemnațiuni dacă D-na Cuțarida putea invoca în favoarea susținerii sale această nedepunere, D-l N. Cuțarida nu poate să se plângă cu nimic în această privință, căci el a încasat cei o mie de lei rămași nedepuși și tocami în sarcina sa cădea această obligație de a-i depune și această culpă a sa nu o poate invoca dânsui în cauza intimatului, în putința sa stând a depune în ori ce timp acești bani.

Că dar apelul făcut de D-l Cuțarida cătă a fi respins ca nefundat.

Pentru aceste motive, redactate de D-l consilier Ș. Gogălniceanu, respinge ca nefundat apelul.

Semnați: M. Mosgos, S. Gogălniceanu, N. Radovici

CURTEA DE APEL 'DIN IASI

SECȚIA II-a

Audiența dela 20 Martie 1922

Președenția d-lui D. Patron, președinte.

Gh. M. Prilogeanu cu Max Fischer,

EXECUȚIUNE SILITĂ.—DELEGATIE DATĂ DE UN TRIBUNAL ALTUI TRIBUNAL.—PUTERI CONFERITE.

EXPROPRIERE PENTRU UTILITATE NAȚIONALĂ.—CREANȚE PRIVILEGIATE ȘI IPOTECARE.—SUSPENDARE.—ART. 76 AL. ULTIM LEGEA AGRARĂ.

1) Delegația de executare dată de un tribunal altui tribunal prin comisiune rogatorie, este în principiu generală, primul tribunal conferind celui de al doilea toate puterile sale și deci și facultatea de a uza de calea comisiunii rogatorii atunci când executarea ar trebui continuată în afară de limitele circumscripțiunii sale teritoriale.

2) Suspendarea creanțelor privilegiate și ipotecare prevăzută în art. 76 al. ultim al legii agrare, se aplică nu numai atunci când urmărirea se exercită asupra părții de moșie rămasă debitorului expropriat, ci și atunci când se exercită asupra restului averei lui, ceea ce rezultă atât din textul citatului articol care este general și nu face nici o deosebire, cât și din spiritul și din celelalte dispozițiuni ale legii.

No...— Admis apelul și contestația făcută de M. Prilogeanu contra sentinței Trib. Dorohoi No. 233/92, în cauza dintre el și Max Fischer.

Au pledat din partea apelantului d-nii avocați N. Apoteker și L. Pilat, și din partea intimatului d-l avocat Eugen Herovan

Curtea,

Având în vedere apelul declarat de Gh. M. Prilogeanu în contra sentinței tribunalului Dorohoi No. 233, din 11 Octombrie 1921, prin care i se respinge ca nefundată contestația făcută în contra sechestrului asigurător aplicat asupra averii mobile de pe moșia sa Cătămărești, jud. Botoșani, după cererea creditorului său Dr. Max Fischer, până la concurența sumei de 423000 lei capital, plus procente convenționale, datoriti în baza actului de ipotecă autentificat de tribunalul Ilfov, secția de notariat, sub No. 21778/912 și înscris de tribunalul Dorohoi sub No. 219/912 și a actului de cesiune autentificat de tribunalul Dorohoi sub No. 1256/918 amândouă investite cu formula executorie;

Având în vedere concluziunile orale și scrise ale părților și actele de la dosar;

Având în vedere că, în sprijinul contestației sale, Prilogeanu susține că sechestrul este nul, întâi pentru că a fost aplicat de portării tribunalului Botoșani în executarea unei comisiuni rogatorii dată fără competență de tribunalul Dorohoi și al doilea pentru că creanța, în baza căreia i s'a aplicat sechestrul, fiind garantată cu o ipotecă în moșia sa Hârbova sau Sinihău, din județul Dorohoi, care a fost expropriată, executarea ei este suspendată până la consemnarea prețului, conform art. 76 al. ultim din legea agrară;

Având în vedere, în ce privește primul motiv, că din actele de la dosar se constată că D-rul Max Fischer, cerând executarea actului de ipotecă, tribunalul Ilfov secția de notariat, a încuviințat cererea și a ordonat executarea adresând, în acest scop, o comisiune rogatorie tribunalului Dorohoi, în a cărei circumscripțiune teritorială se află moșia ipotecată; că, înaintea acestui tribunal, creditorul urmăritor s'a mărginit a cere numai aplicarea unui sechestrul asigurător pe averea mobilă a debitorului său aflată pe moșie, dar negăsind nici un fel de avere, a cerut aplicarea unui sechestrul sigurător pe averea mobilă a debitorului său aflată pe moșia Cătămărești, din județul Botoșani, cerere pe care tribunalul a încuviințat-o adresând o comisiune rogatorie tribunalului Botoșani; că, în executarea acestei comisiuni rogatorii, portării tribunalului Botoșani au sechestrat 30 vagoane grâu treierat, 50 boi de jug și 700 oi, lăsând toată această avere în paza unui custode;

Considerând că delegația de executare, dată de un tribunal altui tribunal, prin comisiune rogatorie, este, în principiu, generală, primul tribunal conferind celui de-al doilea toate puterile sale și, deci, și facultatea de a uza de calea comisiunii rogatorii atunci când executarea ar trebui continuată în afară de limitele circumscripțiunii sale teritoriale;

Că, dacă s'ar admite că în acest din urmă caz executarea nu s'ar putea continua de cât în baza unor comisiuni rogatorii speciale date de tribunalul care a investit actul cu formula executorie, pe deoparte s'ar expune creditorul urmăritor la cheltuieli costisitoare, iar pe de alta s'ar da debitorului de rea credință posibilitatea de a'și sustrage averea de la executare, ceea ce ar fi contrar interesului unei bune administrațiuni judecătorești;

Că, numai o delegație limitată la anumite acte de executare ar putea ridica tribunalului delegat facultatea de a proceda prin comisiune rogatorie, limitare ce, în speță, nu există;

Că, dar, sechestrul fiind bine și valabil aplicat, primul motiv de contestație este neîntemeiat;

Considerând, în ce privește al doilea motiv, că legiuitorul voind ca și creditorii cari au un drept de privilegiu sau de ipotecă asupra moșiei expropriate (iar nu numai ceilalți titulari de drepturi reale) să participe, împreună cu proprietarul, la sarcinile exproprierei, a declarat, pe deoparte, că drepturile lor sunt stinse *ipso jure* asupra părții expropriate din ziua exproprierei, iar pe de alta că, în principiu, ele nu pot fi valorificate de cât asupra prețului consemnat la Cassa de Depuneri, și că numai după lichidare și pentru restul creanțelor neachitate ele pot fi valorificate asupra părții de moșie rămasă expropriatului, sau asupra ori cărei alte averi mobile sau imobile a acestuia, afară de creditorii ipotecari cari ar consimți ca întreaga lor creanță să rămână asigurată în partea neexpropriată a moșiei și să prelungească termenul de exigibilitate cu 10 ani de la expirare și cu o dobândă de 5% pe an, singurii cari sunt admiși a'și primi la exigibilitate plata creanțelor în numerar (art. 73 al. 1, 75 al. 2 și 76 al. 4 din legea agrară);

Că, motivul acestei dispozițiuni a fost ca proprietarii expropriati, cari deja erau obligați a primi prețul terenului expropriat în titluri de rentă, să nu se mai vadă urmăriți și în restul averei lor de creditorii ipotecari

sau privilegiați cari nu ar fi consimțit să fie achitați în titluri de rentă — și acesta ar fi fost cazul tuturor — ceea ce ar fi consacrat nedreptatea, ca sacrificiile exproprierei, operă de utilitate națională, să fie suportată numai de o singură clasă socială ;

Că, deși suspendarea creanțelor privilegiate și ipotecare până la consemnarea prețului, decurgea în mod firesc din complexul acelor dispozițiuni, totuși legiuitorul, spre a evita ori-ce controversă, a prevăzut-o și în mod formal în art. 76 al. ultim al legii agrare ;

Că, dar, această suspendare se aplică nu numai atunci când urmărirea se exercită asupra părții de moșie rezervată debitorului expropriat, ci și atunci când se exercită asupra restului averei lui, ceea ce rezultă atât din textul citatului articol, care este general și nu face nici o deosebire, cât și din spiritul și din celelalte dispozițiuni ale legii, reproduse mai sus ;

Considerând că, deși sechestrul asigurător este o măsură de conservare, iar nu de urmărire, totuși întru cât el poate immobiliza o parte însemnată a averii debitorului și întru cât acesta nu-l poate ridica decât depunând în totalitate sau în parte suma pentru care este urmărit, atunci când este vorba de o creanță asigurată cu privilegiu sau cu ipotecă într-o moșie expropriată, el devine un mijloc indirect de urmărire, de care creditorul se servește spre a obține plata creanței sale în numerar și a eluda dispozițiunile legii ;

Că, în speță, sechestrul are cu atât mai mult acest caracter, cu cât creanța fiind constatată printr'un act de ipotecă și un act de cesiune, amândouă autentice și investite cu formula executorie, creditorul nu avea nevoie de măsuri de asigurare, ci putea proceda direct la urmărirea averii debitorului său, urmărire pe care a evitat-o însă intenționat, știind că legea n-o permite ;

Că, dar, acest sechestrul căzând sub prevederile art. 76 al. final din legea agrară și, ca atare, fiind nul, al doilea motiv de contestație este întemeiat ;

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată a apelantului, cheltueli pe cari, apreciind, le fixează la suma de 500 lei.

Pentru aceste motive, redactate de D-l consilier Cezar Vârgolici, admite apelul și contestația, ordonă ridicarea sechestrului.

Semnați : M. D. Patron, N. Ionescu-Ghinea Cr. Gorgos, C. Vârgolici, C. Macri.

COMISIA SILVICĂ OCOL 2 C. LUNG

Deciziunea No. 4

Sedința dela Rucăr dela 23 Ianuarie 1922

Președinția D-lui C. S. Ballan. judecător-președinte

COMISIUNEA SILVICĂ.— DREPT DE PROPRIETATE INDIVIZĂ, LA CARE ARE PRETENȚII ȘI TERȚII.— DACĂ COMISIUNEA SILVICĂ POATE REZOLVA UN ASEMENEA LITIGIU. SOLUȚIE NEGATIVĂ.

FEMEILE SUB CODUL CARAGEA.— DACĂ AVEAU SAU NU DREPT LA MOSTENIRE FĂRĂ DIATĂ.— SOLUȚIE AFIRMATIVĂ.

ACTIONE ÎN ÎMPĂRTEALĂ.— DACĂ ATĂTA TIMP CÂT DUREĂZĂ STAREA DE INDIVIZIUNE, E SAU NU PRESCRIBIBILĂ.— SOLUȚIUNE NEGATIVĂ.— CELE DOUĂ FINE DE NEPRIMIRE CONTRA ACTIONEI ÎN ÎMPĂRTEALĂ.— PARTAGIUL ȘI PRESCRIPTIA.

1). Tribunalul, ca instanță de apel și comisiunea instituită de art. 29 c. silvic, pentru stabilirea drep-

turilor de proprietate ale cetelor de moșneni sau răzeși, aflate în devălmășie, nu au cădere nici competența să cerceteze și să judece drepturile ce moșnenii sau răzeșii pretind că le au în proprietățile ce se dețin de terțe persoane, ce nu fac parte din obște, ci numai drepturile de proprietate ale membrilor obștei între ei și pentru proprietăți stăpânite numai de obște, nu și de terțe persoane.

2). După Codul Caragea, când defunctul lăsa feciori și fete, numai feciorii moșteneau, însă aceștia erau obligați — când aveau soră neînzestrată — să o înzestreze din avutul părintesc.

Prin urmare, sora având un drept în averea părintească și, dacă frații — în executarea obligațiunilor lor — conveneau a atribui surorilor o porțiune în natură din averea părintească, participarea fetelor în acest mod la moștenirea părintească nu putea fi privită contrarie legii, nici actul de împărțeață, prin care o parte din acea avere era atribuită surorii, nu putea fi considerat ca un act nul și neexistent pentru lipsă de cauză.

3). Contra unei acțiuni în împărțeață sunt numai două fine de neprimire : *partagiul și prescripția*.

Partagiul, pentru a putea fi invocat ca fine de neprimire, se cere să se fi făcut în mod definitiv și asupra proprietății bunurilor succesoriale, nu numai asupra folosinței acelor bunuri.

În ce privește *prescripția* în materie de partaj, principiul este că ea nu curge între comuniști ; că *atât timp cât durează indiviziunea, acțiunea în împărțeață este imprescriptibilă* : comoștenitorii, deci, care posedă ca un comunist, nu poate prescrie, de oarece titlul său de posesiune este precar.

4). În caz când intervine o intervertire a titlului de posesiune, *prescripția* începe să curgă dela data când a început să curgă interversiunea, adică dela data când comoștenitorul și-a manifestat voința ca prin acte de dispozițiune sau administrațiune nechivoce, să poseadă ca proprietar unic și exclusiv ; în asemenea caz, *prescripția* acțiunii de partaj se poate efectua.

Comisiunea,

În conformitate cu dispozițiunile art. 29 și urm. codul silvic, având obligațiunea de a constata și a stabili drepturile de proprietate ale moșnenilor rucăreni, ce le au în munții, pășunile, pădurile și locurile din Com. Rucăr și le posed în indiviziune, cum și a le constitui și *tabela* definitivă menționată de art. 35 c. silvic și *asezământul* prevăzut de art. 37 și 38 c. s., care să le constituiască titlu obligator de proprietate pentru toți devălmășii, titlu opozabil și celor de al treilea *pentru proprietățile devălmășe necontestate*, stăpânite de moșneni ;

Noi, ținând în totul seamă și de ordinul No. 27595 din 6 Iulie 1912 al Ministerului de Justiție, prin care ne face cunoscut că „este bine să se termine *cât mai grabnic* lucrările cu privire la stabilirea arborului genealogic și la fixarea drepturilor fie căru moșnean rucărean”, ni se cerea a lua grabnice măsuri pentru îndeplinirea *neîntârziată* în acest scop, a formalităților legale, — ne-am pus toată puterea noastră de muncă și, din Iulie 1921 până azi — în șase luni de zile — citând regulat obștea moșnenilor rucăreni și

mergând și noi în localitate, am stabilit *arborele genealogic al celor 54 moși rucăreni*, cu originea dela Ocolnița din 1797 până azi, cum se arată în alăturatele 54 mari planșe, și am fixat, totodată, și drepturile ce fiecare moșnean rucărean le are în munții, pădurile și pășunile în indiviziune din Rucăr, anume în „Colții și Vatra Satului”, a căror proprietate nu e discutată, luând ca just titlu *Ocolnița* din 1797 făcută de *Ezekil Enescu*, cum și toate „cărțile de moși” eliberate tot de acesta la aceeași dată, iar ca unitate de măsură : „*dramul mare*”.

Se menționează că, prin „*dram mare*”, se înțelege că fiecare moșnean rucărean are atâtea drepturi individuale în munții, pădurile cu apele și în pășunile din munții și islazurile din „*Colții și Vatra Satului*” câte *dramuri mari* s'a constatat și s'a stabilit de noi — în „*tabeia*” de mai jos, că are fiecare moșnean rucărean din cele 400 atribuite fiecărui „moș”.

În acest scop am lucrat încontinuu, peste șase luni, atât la Rucăr, cât și la reședința. Am chemat la Primăria Rucăr înaintea noastră pe fiecare moșnean rucărean — din cari 486 moșneni — câți s'au prezentat noi i-am interogat — a se vedea lucrările din dosar — și fiecare în parte ni-au declarat din ce moș se trage el și rudele sale și ce acte are, la cine le are depuse actele — la D. Dumitru Bajan sau la I. A. Ghica; — apoi, cu martori și prin cercetări, investigații, declarații culese dela bătrâni, cât și din *documentele vechi* — și, mai cu seamă, bazați pe acele documente, foarte importante, scrise parte în limba slavonă și traduse de D. Tache Bajan, parte românește, cu litere cirilice, — toate aflate în păstrarea D-ului Tache Bajan din Rucăr, — am stabilit, astfel, genealogia acelor 54 moși rucăreni, aceasta atât pentru moșnenii față, cât și pentru cei lipsă, conf. art. 31 c. silvic.

În cursul cercetărilor am pus în discuțiune două chestiuni de drept :

1. *Femeile — sub codul Caragea — aveau sau nu drept de moștenire fără diată?*

Având în vedere că, după codul Caragea, când defunctul lăsa feciori și fete, numai feciorii moșteneau, însă aceștia erau obligați — când aveau soră neînvestrată — să o înzestreze din avutul părintesc. Prin urmare, sora, având un drept în averea părintească și dacă frații, în executarea obligațiilor lor, conveneau a atribui surorilor o porțiune în natură din averea părintească, — participarea fetelor, în acest mod la moștenirea din averea părintească, nu putea fi privită ca contrarie legii, nici actul de împărțeață voluntară, prin care o parte din această avere era atribuită surorii, nu putea fi considerat ca un act nul și neexistent pentru lipsă de cauză (Cas. S. I. D. 703/901);

Având în vedere că, în speță, se constată că, dela Ocolnița din 1797 până azi, fetele și feciorii, descendenții din cei 54 moși rucăreni, au stăpânit fiecare porțiuni în natură în averea părintească, — frații neexecutând obligațiunea de a înzestra pe surori din averea părintească; — prin acest fapt, participarea și a fetelor la stăpânirea de fapt a parte din averea părintească, nu poate fi considerată ca o convențiune nulă pentru lipsă de cauză.

Că, astfel fiind și considerând că de mai bine de 100 ani, în mod tacit s'a fost convenit că și femeile rucărene să aibă drept la moștenire, alături de frații lor, — deci, și noi, comisiunea am ținut seamă de aceste drepturi câștigate de femeile rucărene și de descendenții lor, care drepturi le-am valorificat egal, atât pentru frați cât și pentru surori, — după cum se vede în alăturatul *arbore genealogic*, care se ridică până la Ocolnița din 1797 pentru fiecare din cei 54 moși rucăreni.

2. *A doua chestiune de drept, pusă în discuție: dacă, atât timp cât durează starea de indiviziune, acțiunea în împărțeață e sau nu prescriptibilă?*

Având în vedere că în timpul cercetărilor și a stabilirii drepturilor de proprietate ale moșnenilor rucăreni, s'a ridicat chestiunea că, unii dintre moșnenii rucăreni au plecat din comuna Rucăr de zeci de ani și trăesc prin București, Pitești, Dragoslave, Târgoviște, etc. și totuși această comisiune i-au trecut și pe aceștia în tabelă, constatând că și aceștia au drepturi indivize în munții Rucărului.

Intr'adevăr, având în vedere că, în contra unei acțiuni în împărțeață sunt numai două *fine de neprimire* : *partajul și prescripția*.

Că, *partajul* se probează după dreptul comun, putându-se dovedi și cu martori și prezumțiuni când există un început de probă în scris; însă, pentru a putea pune acest *fine de neprimire* — *partajul* — se cere, trebuie ca să se fi făcut împărțeață a averii indivize în mod definitiv și asupra proprietății bunurilor succesoriale, nu numai asupra folosinței acelor bunuri, — ceea ce în speță moșnenii rucăreni nu au făcut încă;

Că, în ce privește *prescripția*, se cere anumite condițiuni pentru a prescrie în materie de partaj; că, principiul este că prescripțiunea nu curge între comuniști;

Că, atât timp cât durează indiviziunea, acțiunea în împărțeață este imprescriptibilă; comoștenitorul, deci, care posedă ca un comunist, nu poate prescrie, de oarece titlul său de posesiune este precar;

Având în vedere că se poate, însă, să intervie o *intervertire a titlului* de posesiune și, în acest caz, prescripția începe să curgă dela data când a început că curgă interversiunea, adică dela data de când comoștenitorul și-a manifestat intențiunea de a posedă cu titlu de proprietar; — iar dovada interversiunii se poate face prin toate mijloacele, și, după teoria admisă în genere e de ajuns ca comoștenitorul său codevălmașul să poseadă separat și prin acte de dispozițiune sau *administrațiune* neechivoce, să manifeste intențiunea de a se comporta ca proprietar unic și exclusiv pentru ca prescripția acțiunii să se

poată efectua (*Laurent X* 264.265; *Huc. V* 287, și d-l profesor Plastara);

Că, astfel fiind, și cum în speță moșnenii rucăreni cari stăpânesc în indiviziune în munții Colții și Vatra Satului, au posedat în tot timpul în mod precar și nu au făcut nici o interversiune a posesiunii lor prin acte de dispozițiune și administrațiune neechivoce, prin care să-și manifeste intențiunea de a se comporta ca proprietari unici și exclusivi în acești 2 munți, deci averea în indiviziune din acești 2 munți, fiind încă în proprietatea și a moșnenilor rucăreni, cari nu locuiesc în Rucăr, această comisiune i-a menținut și pe aceștia, ca atare, stabilind și pentru ei drepturile ce le-au în acei doi munți.

Tot odată, această comisiune a întocmit și o *tabelă* care, conf. art. 31 c. silvic, va face parte din această decisiune — tabela de mai jos — cu numele moșnenilor, calitatea, numele imobilelor, natura și proporțiunea drepturilor fiecăruia; și, lucrările fiind toate terminate, am convocat din nou obștea moșnenilor rucăreni pentru azi, la Primăria Rucăr, când *procedura fiind complectă*, — în baza art. 31 din legea silvică,

Comisiunea,

Constată și stabilește că, drepturile de proprietate ce obștea moșnenilor rucăreni le are în munții, pădurile și pășunile cum și în locurile din munții „*Colții*” și „*Vatra Satului*” din Com. Rucăr — socotite în „*dramuri mari*” — sunt după cum se arată în tabela alăturată. — Cu ape!

‘Dată și citită în ședința dela Rucăr, azi 23 Ianuarie 1922.

Președintele Comisiunii silvică, **C. S. Ballan**

Notă.—După 12 ani dela promulgarea legii silvice, decizia ce publicăm azi este prima care presintă o importanță deosebită în această materie. A fost dat d-lui C. S. Ballan, judecător-președinte, ocol II, Câmpulung, să stabilească drepturile de proprietate private la munții Rucărului, afacere ce ani dearândul s’a discutat și se discută înaintea Trib. Muscel, la Curtea de Apel și care și acum este pendinte înaintea Curții de Casațiune.

Soluțiunile de drept date cu această ocaziune sunt foarte juridic motivate și face onoare distinsului magistrat care a redactat această hotărâre.

Tribunalul Ilfov a suferit o crudă pierdere prin încetarea din viață a distinsului său prim-președinte Grigore Săvescu, care după o suferință ce l-a chinuit timp de mai multe luni și-a dat duhul în seara zilei de 29 Aprilie.

După săvârșirea ceremoniei pentru înmormântare, D-l Președinte Al. Lițiu a rostit în numele Tribunalului următoarea cuvântare:

Intristată adunare!

În numele Tribunalului Ilfov, aduc ultimul salut fostului său prim președinte.

Profunda părere de rău pe care o exprim nu e numai îndeplinirea unei datorii față de un șef, e omagiul pios ce se aduce unui om cu totul de elită, precum și magistratului cu atât de mari însușiri.

Arare ori s’a văzut poate o mai desăvârșită armonie între firea cuiva și cariera îmbrățișată. Născut dintr’un neam mare, Grigore Săvescu a fost în primul rând un cavalier. Când a crezut ceva a spus-o răspicat, și a avut totdeauna bărbăția să săvârșească fapta pe care i-a dictat-o convingerea. Nimic sinuos în cursul vieții sale, totul în linii drepte și largi. De cum te apropiai, simțiai o francheță și o loialitate cari împuneau.

Cu aceste însușiri, a fost împins spre magistratură. După ce câțeva vreme a fost directorul general al închisorilor unde a dovedit aceiași mare probitate și un deosebit spirit de organizație, a revenit la adevărata sa chemare, magistratura, din care a făcut apostolatul, crezul vieții sale. A strălucit ca procuror de Curte și a lăsat lucrări ce sunt adevărate modele de elocvență și de stil, și în urmă s’a întors în Tribunal a cărui podoabă a fost timp de doi ani.

N’am întâlnit om care să aibă o mai sfântă iubire de adevăr, să-l chinuiască nedreptatea, să fie mai pătruns de marea menire socială a judecătorului. Te înviora credința sa nestrămutată în bine, după cum te fermeca urbanitatea, delicateța, distincția sa de gentilom.

Plângem în el pierderea unui frate mai mare, o ireparabilă și prematură pierdere. Dacă simplitatea firei sale ne-a împiedicat să i se aducă coroane și va împiedica să i se ridice busturi, îl asigurăm că-i vom păstra o amintire duiosă și neuitată, mai trainică ca bronzul, și că ne vom strădui să facem din viața sa pildă demnă de urmat pentru noi.